

Формування країнознавчої компетенції та організація контролю при навчанні іноземних студентів українській мові як іноземній

Ланова І.В.

*старший викладач кафедри інженерної педагогіки та мовної підготовки
Криворізького національного університету
м. Кривий Ріг, Україна*

Протягом усього процесу навчання українській мові як іноземній відповідно до цілей та завдань навчання формується країнознавча та лінгвокраїнознавча компетенція іноземних студентів.

Традиційно країнознавча тема розкривається за допомогою серії текстів різних типів, які можуть трапитися у підручнику української мови як іноземної, у книгах за фахом, а також у спеціально відібраних викладачем текстах з інших сфер спілкування. Навчальний країнознавчий текст є не тільки важливою одиницею організації навчального матеріалу, а й виступає головним компонентом формування країнознавчої компетенції студентів.

Зупинимося на характеристиці країнознавчого тексту та організації на його базі контролю засвоєння країнознавчого матеріалу на текстах з навчально-професійної та соціально-культурної сфер спілкування. Головний зміст цієї організації передбачає аналіз текстів з навчально-професійної та соціально-культурної сфер, визначення їх жанрової приналежності, обсягу, кількості сторінок країнознавчої інформації та можливих варіантів контролю засвоєння.

Країнознавчі тексти як навчальний матеріал повинні відповідати певним вимогам. Навчальний текст повинен бути актуальним, викликати цікавість студентів, містити необхідну інформацію пізнавального та виховного характеру. Крім цього, структура тексту повинна відповідати видам робіт, що плануються. Мова навчального тексту піддається мінімізації та компресії залежно від завдань та етапів навчання. Обсяг тексту регламентується рамками навчального часу, що відведений на його прочитання, та кількістю країнознавчої інформації, яка міститься в ньому. Навчальні тексти країнознавчої тематики повинні бути узгодженні з усією системою текстів у

підручнику (дотриманий принцип концентризму у викладанні країнознавчої інформації) та відповідати своїм чітко визначеним цілям.

Одиницею країнознавчої інформації вважається предикативна теза, що несе соціально важливу, мінімальну інформацію про країну мови, яка вивчається. Визначивши інформаційну насиченість навчальних текстів з навчально-професійної та культурної сфер, можна забезпечити зворотний зв'язок на постійній основі, який виступає у формі стартового, поточного, циклового та підсумкового контролю.

Контроль засвоєння знань може здійснюватися методом опитування, спостережень, анкетування, застосуванням текстів, вікторин, в індивідуальній бесіді, при групових консультаціях, що передбачають особливу увагу до особистості студента.

Під час підсумкового контролю перевіряються знання всього матеріалу текстів за даною тематикою з урахуванням етапу навчання. У подальшому країнознавче наповнення текстів повинно бути розширене та доповнене відповідно до наступних курсів навчання.

Ефективним засобом підсумкового контролю засвоєння матеріалу є такі творчі роботи, як складання оповідань за даною темою, ігрові завдання, розповідь про аналогічні явища у національній культурі (видатна людина, подія, історичні місця) з опорою на вивчену країнознавчу лексику.

Застосування текстів для перевірки засвоєння країнознавчого матеріалу сприяє формуванню та розвитку у студентів навичок аналізу, синтезу, узагальнення, активізує інтелектуально-розумову та комунікативно-пізнавальну діяльність.